

Landbrugets Arbejdsmiljøpris

2014

”

Rengøring og orden spiller
nemlig en stor rolle på
Sandagergaard.

Årets prismodtager

Sandagergaard ved Skals modtager Landbrugets Arbejds- miljøpris 2014. Gunnar Forum og Solveig Klith Forum driver gården, som de købte i 1989.

Gården har to produktionsgrene, mælkeproduktion og grovfoderproduktion. Marken omfatter 350 ha. Der dyrkes majs, græs og korn. Malkekvægsbesætningen på 450 årskøer yder 13.000 kg EKM/ko.

På Sandagergaard har Gunnar og Solveig p.t. fem fuldtidsansatte, hvoraf en er førsteårselev. Ud over at give medarbejderne stor indflydelse på den daglige drift sørger Gunnar og Solveig for at skabe rammerne for en god arbejdsdag, så de ansatte både er motiverede, når de møder på arbejde, og når de går hjem.

Medarbejderne

Janni Harder: Kalveansvarlig

Steffen Sørensen: Ansvarlig for foderblanding og markbrug

Søren Henningsen: Ansvarlig for klobbeskæring, reproduktion og kvier

Jakob Skov: Fodermester og staldansvarlig

Anders Nygaard: Elev

Gunnar Forum og Solveig Klith Forum driver Sandagergaard med fem fuldtidsansatte

Landbrugets Arbejds miljøpris

Videncentret for Landbrug uddeler hvert år Landbrugets Arbejds miljøpris til en landmand, der gør en særlig indsats for at skabe og udvikle et godt fysisk og psykisk arbejdsmiljø på bedriften.

Modtageren af Landbrugets Arbejds miljøpris er en landmand, der løser opgaven med dygtighed, seriøsitet og kreativitet og gennem sit eksempel viser nye veje og inspirerer sine kolleger.

Prisen består af et diplom og 25.000 kroner. Uddelingen er gjort mulig ved hjælp fra en række sponsorer. Se listen over sponsorer på side 7.

Bedømmelseskomiteen består i år af:

*Overlæge Ole Carstensen
Arbejdsmedicinsk Klinik, Region Syddanmark*

*Niels Vestergård Salling
Landmand og Formand for Landbrugets Arbejds miljø
Udvalg*

*Tormod Overby
Specialkonsulent i arbejdsmiljø*

*Helle Birk Domino
Arbejds miljøchef, Videncentret for Landbrug*

Medansvar og frihed skaber resultater og arbejdsglæde

Der bliver grinet og snakket højt ved morgenbordet i stuehuset på Sandagergaard ved Skals nord for Viborg. Rundt om bordet sidder Gunnar og Solveig samt bedriftens fem ansatte.

"Vi holder altid vores morgenbriefing i stuehuset, selv om vi har et personalerum i stalden, for det er vigtigt, at vores medarbejdere føler sig hjemme på gården," siger Gunnar Forum og afbrydes af en ringende telefon.

"Undskyld. Det var en, der gerne ville arbejde her."

At det er lykkedes at skabe en hjemlig atmosfære, bekræfter en af Sandagergaards ansatte, da hun præsenterer personalerummet i kostalden.

"Af og til inviterer jeg familie og venner på besøg, for jeg vil gerne vise dem, hvad vi skaber her. Jeg har en fornemmelse af, at det også er mit. Det er en fantastisk følelse," siger kalveansvarlig Janni Harder.

"Her er ikke sparet på noget, for Gunnar er ikke bange for at investere i medarbejdernes velfærd og trivsel. Vi har både mikro-bølgeovn, kaffemaskine, køleskab og bad. Så det er lige ved, at man kunne bo her," siger Anders Nygaard, førsteårselev, med et smil.

Som sine kolleger er han iført en blå sweatshirt med sit navn trykt på brystet og blå Kansasarbejdsbukser.

"Tøjet med gårdens og vores navn styrker følelsen af, at vi er et team, og at vi er sammen om at få tingene til at fungere," siger Janni Harder.

Der er bogstaveligt talt åbne forhold på Sandagergaard. Kostalden, der blev bygget i 2008, er nemlig lys og indrettet, så man kan se både fra den ene ende til den anden og på kryds og tværs i bygningen. Ud over at medarbejderne på den måde kan se hinanden, ved alle, hvad deres kollegers arbejdsopgaver går ud på.

"På den måde kan vi hele tiden se hinanden. Vi kender også hinandens arbejdsopgaver, så vi kan hjælpe hinanden og har forståelse for, at en opgave kan trække ud. Så bliver man ikke irriteret og tænker 'Hvordan kan det tage så lang tid?'," siger Søren Henningsen, fodermester og ansvarlig for reproduktion, som er smuttet en tur med over til det ene af staldens to rum med malkebotter.

"Dem er der i alt syv af. Egentlig er det en for meget i forhold til antallet af køer, men det øger produktiviteten," påpeger Gunnar.

"Efter vi fik den syvende robot installeret, tidligere på året, er vores førstekalvskøer steget

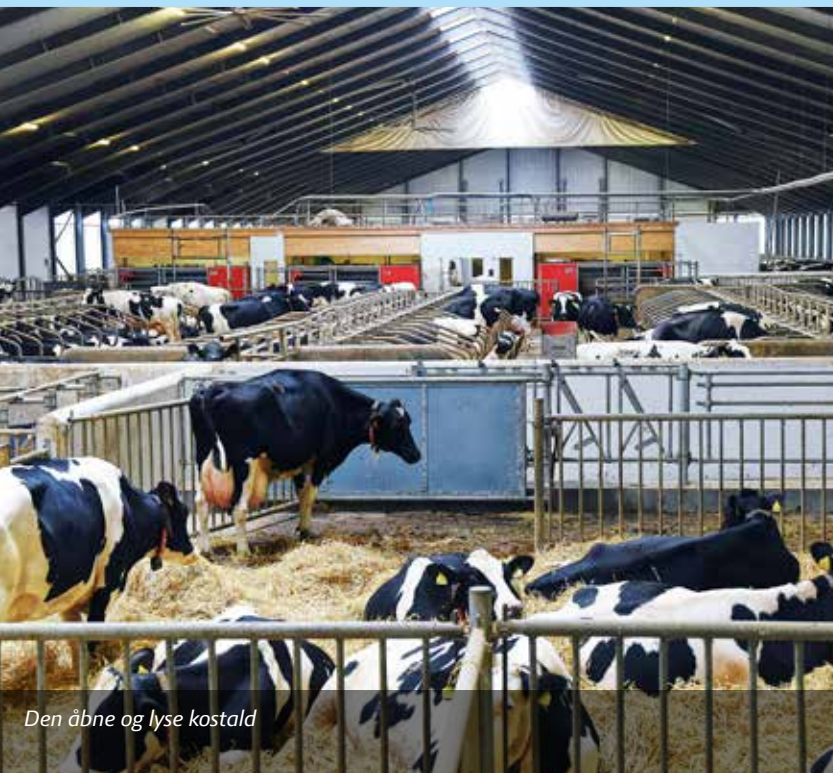

”
Jeg har en
fornemmelse af,
at det også er mit.
Det er en fantastisk
følelse.

Janni Harder,
kalveansvarlig

Køerne drives ind i klovbeskæringsboksen ad en drivgang

Den åbne og lyse kostald

Der er syv LELY-robotter på Sandagergaard

Kemikaliedunke transporteres med sækkevogn

med syv kg mælk i daglig ydelse,” siger Gunnar og fortsætter:

”For nylig nåede vi op på 13.000 kg EKM. At vi er kommet derop, skyldes bestemt ikke kun teknik, men også, at vores folk har medansvar for produktionen. De er f.eks. med til at diskutere næste års budget for ydelsen med fodringskonsulenten. Vi er fælles om at sætte målene på bedriften, og vi er derfor fælles om at tage ansvaret for, at det lykkes.”

Staldansvarlig Jakob Skov er enig og nævner andre fordele ved sin arbejdsgivers uddelegering af ansvar og opgaver.

”Det betyder, at vi ikke er afhængige af Gunnar, og det giver os frihed til selv at planlægge vores arbejde. Det er med til at gøre Sandagergaard til et godt sted for medarbejderne. Og når medarbejderne har det godt, har dyrene det godt,” fastslår Jakob Skov.

Som eksempel på dyrevelfærden nævner Søren Henningsen klovbeskæringen.

”Vi leder dyrene stille og roligt hen til beskæringsboksen ad en løbegang. Den får dyrene til at gå roligt ind i boksen. Det sikrer, at man ikke kommer til skade ved f.eks. at komme i klemme, blive trådt på eller sparket,” konstaterer Søren.

Et andet eksempel på sikkerheden er brugen af værnemidler.

”Vi har sikkerhedsbriller, høreværn og handsker liggende på lager dér, hvor der er brug for dem. At man har lyst til at passe på sig selv og hinanden er en del af det at arbejde her,” tilføjer Søren.

Adskillelsen mellem dyr og medarbejdere ved løbegangen er et af de sikkerhestiltag, som har medvirket til, at man ikke har haft en arbejdsulykke på Sandagergaard i årevis. Og at der bliver tænkt på medarbejdernes ve, vel og helbred, bekræfter Janni Harder efter at have givet kalvene mælk.

”Det gør jeg med en mælketaxa. Den letter arbejdet, fordi jeg ikke skal bukke mig ned og hælde en liter mælk i hver skål. Mælketaxaen er et af de mange gode hjælpemidler her på gården, som er med til at sikre, at man ikke er helt ødelagt efter en dag på arbejde,

men også har energi til at være noget for familien derhjemme,” siger Janni Harder, inden hun går i gang med at vaske gulvet i kalvekøkkenet.

Rengøring og orden spiller nemlig en stor rolle på Sandagergaard.

”Det sikrer hygiejnen, mindsker smitterisikoen og letter arbejdet,” siger Steffen Sørensen, ansvarlig for foderblanding og markbrug, og giver et eksempel.

”Hvert redskab er markeret med et stykke tape i en bestemt farve, som viser, hvor i stalden det hører til. Når vi er færdige med at bruge et redskab, gør vi det altid rent og sætter det på plads. Så undgår vi, at man f.eks. skal bruge 5-10 minutter på at finde en skovl. På samme måde sørger vi for, at der altid ligger f.eks. høreværn og sikkerhedsbriller, hvor de skal bruges. Den slags småting tæller i den sidste ende,” understreger Steffen Sørensen.

Desuden er det planen at lave et nyt plansiloanlæg med jordvold langs ydervæggen og en gang mellem siloerne efter forskrifterne.

”Vi vil gerne have reduceret den udvendige højde på siloerne til under to meter for at øge sikkerheden. Tegningerne er klar,” siger Gunnar.

Vi er fælles om at sætte målene og derfor også fælles om at tage ansvaret

Gunnar Forum, indehaver af Sandagergaard

Fodring af kalve med mælketaxa

Hvert redskab er markeret med en bestemt farve, der viser, hvor i stalden det hører til

Det flotte kalvekøkken

Det er selvfølgelig at tage værnemidler på, når det er påkrævet

Landbrugets Arbejds miljøpris 2014

er udarbejdet af
Videncentret for Landbrug

November 2014

TEKST Henrik Lomholt Rasmussen
FOTO Gert Skærlund Andersen
LAYOUT Pia Leicht
TRYK Zeuner Grafisk as, Odder

Tak til vores sponsorer

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG P/S

Agro Food Park 15 +45 8740 5000
DK 8200 Aarhus N vfi.dk

